

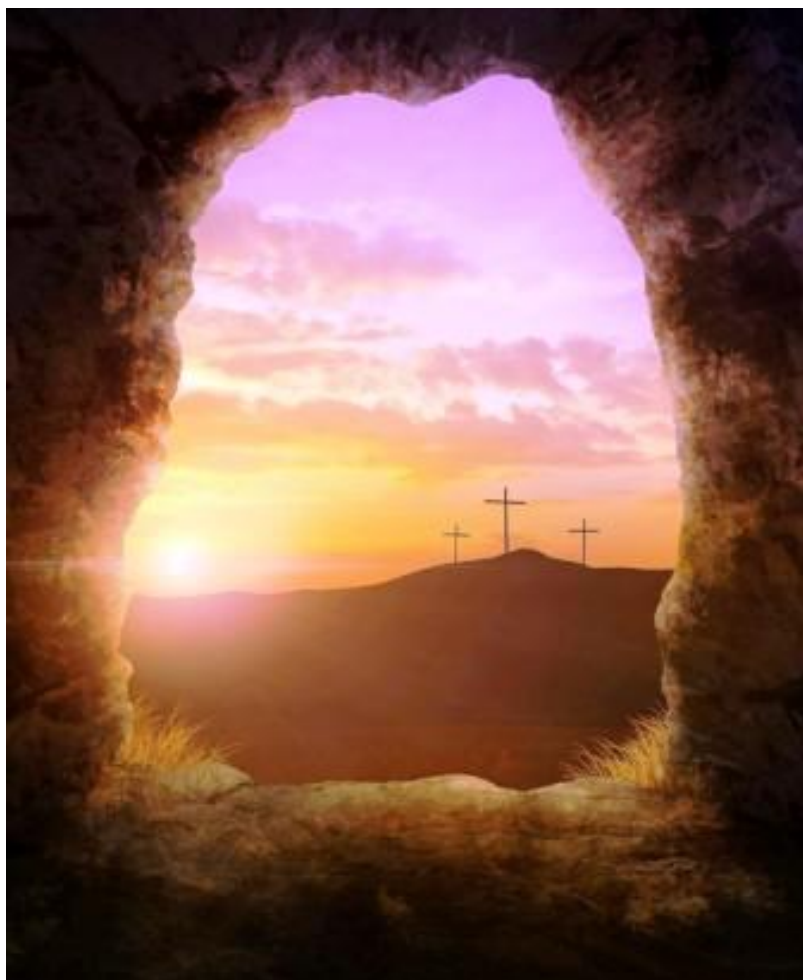
PESTI FŐTEMLPOM

SPIRITUÁLIS KÖZÖSSÉGI LAP

VII. évf. 45. szám

2021. március

Tartalom

- Örvendjetek ujjongó örömmel
- Most van itt a kellő idő
- Feszítsd meg
- Készület az Eucharisztikus Világkongresszusra
- Húsvét jelen időben
- A Szent József év elé
- Gondolatok járvány idején
- A Nagyhét liturgiája

BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA

1056 Budapest, Március 15. tér 2. T: 318 3108 belvarosiplebania@gmail.com

ÖrvendjeteK ujjongó örömmel

Karácsony ünnepén a liturgia közvetítésével hangzik felénk Szent Pál fölhívása: „ÖrvendezzeteK az Úrban, ismét mondom: örvendjeteK, mert az Úr immár közel van hozzánk!” Amennyiben karácsony titka örvendezéssel tölt el bennünket, akkor húsvét eseménye még inkább kell, hogy ujjongó örömmel váltsa szomorkodásunkat, aggódó szívünk szorongásait. Merthogy – mit tagadjuk - ilyenek vagyunk.

A húsvét az élet megújulásáról, föltámadásáról, virágzásáról szól. Krisztus föltámadásáról. Kiséreljük meg néhány pontban összefoglalni milyen következményekkel jár keresztény hitünk ezen sarkpontja. Hiszen, ezzel kapcsolatban is fülünkbe cseng Szt. Pál szava: ha Krisztus föl nem támad, hiábavaló a ti hitetek és csak fecsegés a mi igehirdetésünk.

1. *Az élet egyetlen célja.* Krisztus föltámadása az élet egyetlen céljának kinyilatkoztatása, csak általa vált értelmessé az emberi élet. E nélkül a bűn és a halál martaléka vagyunk. Fogalmazzuk meg nyíltan, bocsánatot kérek, ha túl naturalisztikusan (ám így szembesülünk a valósággal): megesznek a férgek a földben, vagy a krematóriumban leszünk egy marok hamuvá. Az élet azonban nem ennyi, hanem van beteljesedés.
2. *Megdicsőülés.* Így vált érthetővé a teremtés célja is: Krisztus megdicsőülésében való részesedés. Ez a dicsőség azt jelenti: Isten, az Atya teszi teljessé a művét és magasztatja fel őt magát és vele minket is. Jézus és a mi művünk is a semmibe vész el nélküle. Hiábavalóság, minden csak hiábavalóság – mondja a bölcsességi irodalom. A fáradozásunk gyümölcse elévül, megöregszik és elhasználódik, megsemmisül. Erőfeszítéseink, áldozataink a semmibe hullnak. Ha így lenne, nem lenne értelmes a kisujjunkt sem mozdítani. Az érdemszerzés lehetősége nem létezne. A kitüntetések, a társadalmi elismerés csak keveseknek adatik meg, a többiek teljesítménye rejtve marad. Így érthető meg Krisztus figyelmeztetése: „Nálam nélkül semmit sem tehettek.” Csak vele és általa válnak tetteink érdemszerzővé, mert az Atya megérleli azokat örök életre, betudja javunkra az ítéleten. Így lesznek azok örök értékűvé.
3. *Boldogság.* A föltámadás a beteljesült élet, azaz a boldogság: minden értelmet nyert; révbé jutott; a szeretetben nincs többé szükség szenvedésre; nincsenek könnyek, gyász és jajkiáltás; az igazságtalanságnak vége, mindenki megkapja, ami neki jár; a jutalom vár reánk, megkapjuk örökségünket, az otthont, amit nem emberkéz épített, hanem Isten készítette azoknak, akik szeretik őt. Mondhatjuk, hogy én itt élek a földön, most akarok boldog lenni, nem látok ezekből az ígéretekben semmit. Ez a keresztény remény csak rózsaszín, festett ég, mely önámítás. Ám ha ez nincs, ha Isten és az ő ajándékai nem léteznek, akkor valóban csak a végső kudarc marad, az akédia, az értelmetlenség kétségbeesése: boldogtalanságra vagyunk kárhozthatva, melyet szívünk mélye nem tud elfogadni. Bensőnk, szívünk vágyai megcsalnak bennünket? Szó sincs róla!
4. *Találkozás, szeretetközösség.* „Boldogságot adni másnak nincs hatalma itt” – énekeljük az egyik karácsonyi imánkban. Most, a koronavírus járvány hónapjaiban közös, markáns élményünk, hogy mennyire hiányoznak a találkozások, a személyes együttlétek, beszélgetések. Ki hitte volna, hogy az iskolások vágyakozni fognak majd arra, hogy iskolába mehessenek, találkozhassanak nem csak társaikkal, hanem tanáraikkal is, akiket másként értékelnek a távoktatás közepette?! Valóban: közösségeink, ha fogyatékosak is, ám nélkülözhetetlenek az emberhez méltó élethez. Még mennyire szükségünk van a korlátlan, hibátlan, feltétlen és határtalan szeretetre, elfogadásra, egységre. Ilyet csakis *A Szeretet* teremthet, aki maga az *Isten*. Vágyakozásunk elsősorban erre az életfeltételre vonatkozik.
5. *Dinamikus maradandóság, állandóság.* Ellentmondásnak tűnik ennek az ajándéknak a megnevezése. Pedig, a föltámadás lényegi jegye ilyen. Szándékosan nem az örökkévalóságot említettem, mert az megfoghatatlan, távol van és egyáltalán nem vonzó, valójában nem tudunk vele mit kezdeni. Ám szenvedünk a bizonytalanságtól, a kiszámíthatatlanságtól, a relativizmustól.

Szükségünk van a biztonságra, mely függ attól, hogy előre láthassuk, mi vár ránk. Kell abszolút igazodási pont, melyhez mindent mérhetünk. Ez a szikla Krisztus maga, aki önmagát adta nekünk örök áldozatul: ő a miénk. A vele való szeretetegység azonban nem kész ajándék, amit birtoklunk, és nincs vele többé dolgunk. A kapcsolat mindig élő valóság, folytonos önajándékozás, mely kölcsönös. A föltámadásban nemcsak Krisztus szeretete biztos, hanem a mi válaszuk is végleges, maradandó. Nem unalom, ellenkezőleg: soha nem szűnő boldog beteljesedés.

6. *Örvendezés az Úrban.* Mindezek alapján a föltámadás valódi öröm, örvendezés az Úrban. Miután magunk mögött hagyhatunk mindent,

ami tönkretelheti nyugalunkat, békénket illetően, nem fenyeget semmi veszély és nincs többé fogyatékoság, miután nincs miben hiányt szenvednünk, ellenkezőleg, minden a miénk, hiszen Isten minden mindenben, marad a kitörő öröm, mely el nem múlik, és szüntelen ujjongással tölt el lelkünket.

Összefoglalva: a föltámadás életünk egyetlen célja és értelme, megdicsőülés, boldogság, találkozás és szeretetközösség, dinamikus maradandóság, ujjongó öröm. A kifejezések mindent elárulnak. Valódi evangélium ez, örömhír, melyet Isten üzent nekünk Jézus Krisztus, a mi Urunk által.

Zoltán atya

„Most van itt a kellő idő”

„Ember, emlékezz, hogy por vagy és porrá leszel!”

Kezembe került a napokban egy Medjugorjéból kapott imakártya, amin a Szűzanya Dávid parittyájának öt követ így nevezi: ima, böjt, szentírás olvasása, jócselekedet, eucharisztia. Ezek a fegyvereink a kísértővel szemben. Hogy miért pont ezek? Mert egy kozmikus, természetfeletti harcban állunk Isten Országáért a magunk lelkében, világunkban Egyházunkért, a lelkek üdvösségéért. Természetfeletti csatában pedig csak természetes eszközökkel nem győzhetünk. De velünk van az Úr, velünk vannak az angyalok, a megdicsőült egyház tagjai, keresztény testvéreink és minden jóakarató ember.

A kísértő, a sátán el akar veszejtetni minket, az Úr pedig meg akar menteni minket. A mi keresztségből fakadó hivatásunk is a lelkek mentése, amit pedig karitászként kiemelten a tevékeny szeretet eszközrendszerével teszünk. És tegyük is minden körülmények között, minden időben.

A nagyböjt kifejezetten jó alkalom arra, hogy fegyvereinket élesítsük. Most van itt a kellő idő, most van az üdvösség napja (2Kor 6,3). Ezek a fegyvereink azok, melyeket a gonosz lélek nem ismer, nem tud velük mit kezdeni. Ez a mi pályánk, ez a hazai pálya. Ne az ördög térfelén játsszuk le életünk meccsét és ne a nézőtérrel bámszkozunk és legfeljebb drukkoljunk! Van egy legyőzhetetlen Vezérünk, Aki az életet adta értünk és győzelemre vezet minket. Kövessük Őt és tegyük, amit Ő mond! Imádkozzuk a keresztutat,

énekeljük a Stabat Matert, a böjtöt vegyük komolyan, lelkünket tisztítsuk meg a szentgyónásban! Olvassuk a Szentírást és olvassunk lelki könyveket, fokozzuk a készségünket és aktivitásunkat a szeretet cselekedeteinek terén, vegyünk részt minél több szentmisén és vegyük magunkhoz gyakran Krisztus Testét!

A nagyböjti szent idő a készüllet ideje a győzelemre, a húsvétra, és az Úrral biztosan győzni fogunk, hiszen Ő már legyőzte a bűnt és a halált. Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk? (Róm 8,31).

Vajon jó hír-e számunkra a hamuval való meghintéskor elhangzó figyelmeztetés? „Ember emlékezz, hogy por vagy és porrá leszel!” Ezzel a ténnyel való szembesülés lehet ijesztő, ha csak test szerint gondolkodunk, de, ha lélek szerint, akkor örömhír. Az Egyház hamvazószerdán még ezt a másik intelmet is szokta mondani a meghintéskor Keresztelő Szent János szavait ismételve: „Térjete meg és higgyetek az evangéliumban!” (Mk1,14). Ezen utóbbi meg is jelöli az irányt a cél felé, hogy mit kell tennünk ahhoz, hogy ne test szerint, hanem lélek szerint éljünk. A test múlandó, földi, a lélek viszont örök, mennyei. A kulcs a megoldáshoz való eljutásban pedig, a megtérés, az Úr Krisztushoz. Ő maga a megoldás, Ő a cél, Ő az élet, méghozzá az örök és boldog élet. És mindenki, aki Őbenne él, Őhozzá tartozik, részese lesz ennek az életnek.

Az Egyház éppen arra figyelmeztet a liturgiában, hogy a megtérés mindnyájunknak szükséges. Megtérés nélkül tényleg csak por és hamu vagyunk, megtérés nélkül az életünk értelmetlen, céltalan. Márpedig, ha nincs végső célunk, akkor a mai napunknak sincs célja és értelme. Bizony sokan léteznek így körülöttünk, ami sok esetben alig nevezhető életnek. Hozzájuk is küldetésünk van.

Arra is tanít az Egyház, hogy megtérni nem csak egyszer kell, hanem a megtérés egy folyamat, egészen a halálunkig tart. Hol előre megyünk, hol visszacsúszunk, mert gyengék, megosztottak vagyunk. Ez a megosztottság azonban még javunkra is válik, mert mindig új életet kezdhethetünk Krisztusban. A keresztény ember nem büntelen, viszont a legjellemzőbb vonása éppen az, hogy fel tud állni, ha elesik, meg tud újulni, tud újra kezdeni, tud bocsánatot kérni és éppen ezért meg is tud bocsátani. Éppen ezzel kapcsolódik a leginkább az Atyához: „...bocsásd meg bűneinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek”.

Újra itt a szentidő a megújulásra Krisztusban, a megtérésre, visszatérésre (mint a tékozló fiú).

Segítenek minket ebben is az Egyház kincsei, a szentségek. Végezzük el szentgyónásunkat, hagyjunk több időt imádságra! Ezek lelki üzemanyagaink, amikkel szeretetszolgálatunk motorja üzemel.

A karitászok két jellemzője, az ima és a tevékeny szeretet. Most legyünk még buzgóbbak mindkettőben! Az ima által egészen szoros, titokzatos kapcsolatba kerülünk az Úrral és az Ő Szentlelke megerősít abban, hogy jól tudjunk szeretni. Jól szeretni pedig nem jelent mást, mint az embertársaink legfőbb javát, az üdvösségüket szolgálni, előmozdítani. A tevékeny szeretet útján segítjük testvéreinket, felebarátainkat a megtérésre, hogy ők is lássák és magukénak tudják a végső emberi célt, ezáltal legyen értelme minden napjuknak.

Nagy küzdelem számunkra, hogy rászoruló embertársaink önbecsülését, az öngondoskodásra való motivációjukat elősegítsük. Sokszor ez szélmalomharcnak tűnik, de nem az. Minden tettünknek megvan a következménye, így a jótetteinknek is. A mi napunknak is azáltal lesz értelme, hogy másoknak segítünk és imádkozunk értük.

Csorba Gábor

állandó diakónus,

Főegyházmegyei Karitászigazgató

Feszítsd meg!

Húsvét nagyszerű búvkörében szemlélem Jézust, a Szenvedőt, az emberiség szerelmesét, a Megváltót és a Feltámadottat. Szemléljük együtt, mi magyarok, akiket Ő különleges módon szeret! Ezt ezer éve tapasztaljuk, és úgy érzem, mi is ott voltunk a gondolatában, amikor édesanyjának a kereszten ezt mondta: „*íme a Te fiad!*” (Jn 19, 26).

Szent István – biztos – ezért határozta el igen nehéz, sőt emberi ésszel kilátástalan helyzetében – amikor szinte teljesen magára maradt, és veszélyben látta népe jövőjét, keresztény hitét – , hogy a nemzet és az állam legnemesebb értékekre épülő létét és fennmaradását megjelenítő szent koronát a Szűzanyának felajánlja.

Áldott magyar népünk jelenleg is nagyon nehéz helyzetben van. Az elmúlt évtized globális fejleményei, külső és belső törekvések és hatások következtében veszélyben van kereszténységünk, szabadságunk, nemzeti identitásunk.

Menjünk bizalommal mi is Jézushoz, Édesanyjához, hogy megnyugodjunk és higgadtan tudjuk értelmezni jelen helyzetünket. Hozzá megyünk és nem avatatlan prókátorokhoz, akik az Ő helyükre pályáznak, ígéretet fűt-fát, melyekben hazugságszülte vírusok tenyésznek.

A Szentírásban nyolc alkalommal is szerepel Jézus jövődöleése, mely szerint előre látja, hogy ellenségei elfogják, megkínózzák és megölik. Majd hozzáteszi: ez azonban mégis győzelem lesz, mert harmadnapra feltámad. Azt is követői tudtára adta, hogy nem számíthatnak másra mint velük szemben megnyilvánuló gyűlöletre és üldöztetésre, méghozzá minden időben: „*A világban üldöztetést szenvedtek, de bízzatok, mert én legyőztem a világot.*” (Jn 16, 33).

Kétezer év távlatában látható, hogy a jövődöleés folyamatosan beigazolódik. Már az első keresztényeket mennyi gúny, megaláztatás érte, majd ez folytatódott végig a történelemben. Minket vádolnak kizárólagossággal, intoleranciával, fundamentalizmussal (mert merjük vallani, hogy van Igazság). A gyászos emlékü jeruzsálemi főtanács utódai ők. Ha nem is mondják ki, visszhangzik bennük a gyűlölködő üvöltés: halál rájuk, feszítsétek meg őket!

Mit szólnak mindehhez? Mit szolt Jézus? Mi hajlamosak vagyunk visszagyűlölni, a TV előtt szidni, gyalázni a manipuláltakat és a manipulálókat. De ha átkozunk, szidunk és elkeseredünk, akkor már el is szakadtunk Jézustól.

Jézus elfogatásakor a vakbuzgó Péter levágta a főpap szolgájának fülét, Ő viszont miközben megkötözték, megparancsolta Péternek, hogy tegye el kardját, a szolga fülét pedig meggyógyította. Amikor pedig keresztre feszítették, és a kivégzés helyén összeverődött csőcselék szidta és káromolta Őt, ezt kérte atyjától: „*Atyám bocsáss meg nekik, hisz nem tudják mit tesznek.*” (Lk 23, 34).

Nekünk is ezt üzeni: ti ne átkozzátok, hanem áldjátok üldözőiteket! Ne üssetek vissza, mert én már legyőztem a világot.

Amikor egyik alkalommal beléptem a kórházi kórterembe, éppen arról vitatkozott vagy öt asszony, hogy Isten miért és meddig tűri a gyilkosok, hazugok, rablók garázdálkodásait, miért nem csap le rájuk és bünteti meg őket? Ezt a kérdést azonnal nekem is szegezték, de mielőtt válaszolni tudtam volna, az egyik asszonyka megelőzött: „asszonytársak, ez nem így működik! Jézus nem elveszíteni jött a bűnösöket, hanem megmenteni.

Példa lehet egy barátom magatartása is, aki megmutatta nekem az éppen húsvét alkalmából neki küldött névtelen, gyalázkodó és fenyegetésekkel teli levelet, melyben ordenáré kifejezésekkel ecsetelték, hogy majd mit tesznek vele és velünk, keresztényekkel. Ő ezekre a rádió hullámain keresztül válaszolt: „Akármit mondanak nekünk fenyegetőző ellenségeink, én a szelíd Jézust szemlélve megbocsátok, mert a kétezer év bizonyossága szerint Jézus minden ellenerő fölé kerekedett és tanításul ezt hagyta ránk.”

Ellenfeleink, sőt ellenségeink, akik azért küzdenek, hogy gyermekeink istenismeretben ne részesüljenek és minden fórumból és intézményből kiszoruljanak, tudomásul vehetik: mi akkor is imádkozunk értük, és mindent megteszünk, hogy a jézusi emberkép és tanok eljussanak a befogadó szívű, igazságra szomjazó emberekhez.

Kerényi Lajos SchP

Nyilatkozat

Vallási közösségek vezetőiként tiltakozásunkat fejezzük ki a vallási jelképek, szentségek és szent helyek meggyalázása, kigúnyolása ellen.

Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa

Steinbach József református püspök, elnök

Dr. Fischl Vilmos főtitkár

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Dr. Veres András katolikus püspök, elnök

Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége

Heisler András elnök

Egységes Magyar Izraelita Hitközség

Győrfi László választmányi elnök

Készület az Eucharisztikus Világkongresszusra

Templomunk sokáig egy eucharisztikus csoda ereklyéjét őrizte. Egy olyan csodának az emlékét, amelyet a templomban látható XIV. században készült ún. Trónoló Madonna freskón rögzített is az alkotója. Ebből adódóan a templomnak ma is kiemelkedő szerepe van az Eucharisztia tiszteletében, de az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra való készülétkben is. Plébániai közösségünk felkészülésének ezért egyik fő eleme az ún. nyolcad, melynek során lehetőségünk nyílik az Eucharisztia titkában való elmélyülésre. 2021-es év nagybőjtjétől hét egymást követő hónapon keresztül egy-egy vasárnapi, ünnepi, 10 órás szentmisén az eucharisztia titkáról való elmélkedéssel és litániával készülünk a kongresszusra. Havonta az alábbi sorrendben más-más főcelebránsok, köztük püspökök és ismert hitszónokok vezetik a liturgiát.

<i>2021. február 28</i>	<i>Schall Tamás plébános atya</i>
<i>2021. március 21.</i>	<i>Horváth Zoltán esperes-plébános</i>
<i>2021. április 25.</i>	<i>Lóczy Tamás atya</i>
<i>2021. május 30.</i>	<i>Barsi Balázs OFM atya</i>
<i>2021. június 27.</i>	<i>Bíró László püspök atya</i> <i>(elmélkedése a kórházból)</i>
<i>2021. július 18.</i>	<i>Varga László püspök atya</i>
<i>2021. augusztus 15.</i>	<i>Martos Levente Balázs</i> <i>szemináriumi rektor atya</i>
<i>2021. augusztus 29.</i>	<i>Székely János püspök atya</i>

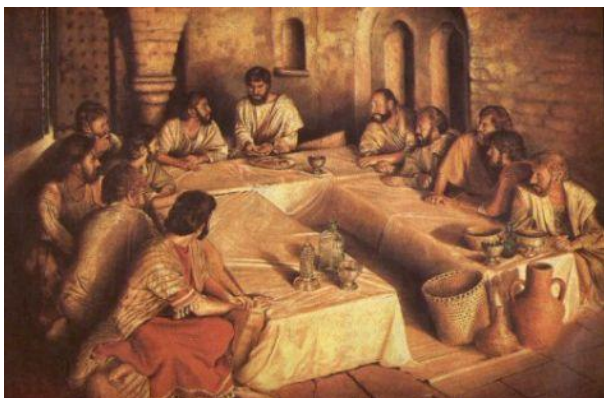
Ünnepi imaóra Szent József tiszteletére

A Szent József év alkalmából, 2021. március 19-én, pénteken, *Szent József a Boldogságos Szűz Mária jegyese* főünnepén Szent József imaórát tartunk. A délután programja:

15.00 Engesztelő imaóra a hazáért
16.00 Szent József imaóra
17.00 Szentmise Szent József tiszteletére
17.45 Keresztúti imádság

Húsvét jelen időben

A megváltás egyidejűsége a liturgiában

Szent János evangéliumának összefoglalásaként kijelenti, hogy a felfoghatatlan Isten, akit soha senki nem látott, maga a Szeretet. A hagyomány szerint, nagyon idős korában, amikor az ember már életének végső üzenetét tudja csak egy-két szóval elmondani, ezt mondogatta: „Fiacskáim szeressétek egymást”.

Isten, aki az ószövetségi Kadosh szó értelmének megfelelően a világtól teljesen elválasztott, felfoghatatlan, független, transzcendens, sajátos értelemben és egyedül „Szent”, és szentnek lenni csak általa és benne lehet, az újszövetségben – számunkra – szeretetként nyilvánítja ki magát.

Szent Péter első levelében, az ószövetségből idézve írja: „*Mint ahogy szent, aki meghívott benneteket, legyetek szentek bármilyen körülmények között, mert meg van írva: Szentek legyetek, amiképpen én is szent vagyok* (Lev 19) Szentnek lenni, pedig Szent János evangélista szerint az egymás iránti szeretet révén lehet, hiszen Jézus maga mondja: „*Az én parancsom az, hogy szeressétek egymást!*” (Jn 13,34) Ezek szerint az (élet)szentség a mindennapi életben valósul meg. De hogyan?

Az ökumenikus imahéten, egy demonstráció során láhattuk, hogy amikor többen egy kört alkotnak, és együttesen a kör középpontja felé közelednek, akkor egyben egymáshoz is közelebb kerülnek. A szemléltetés célja az volt, hogy rámutasson: ha Istent a létezés középpontjának tekintjük, aki felé a szentté válás útján mint a kör (a lét) középpontja felé szeretnénk haladni, akkor először egymáshoz kell közelebb kerülnünk, mert akkor egyúttal a középponthoz, a Szent”- hez, a célhoz, Istenhez is egyre közelebb jutunk.

Ezek szerint abból, hogy Isten a Szeretet, levonhatjuk azt a következtetést is, hogy akkor az igazi istentisztelet az, hogy a mindennapokban közeledünk egymáshoz, vagyis szeretetben élünk? Általánosságban igaz, és vitathatatlan, hogy a mindennapi szeretet gyakorlása a kereszténység szívében van. Különösen karácsonykor hangzanak el erre vonatkozó gondolatok, felhívások egyházi, világi vezetők és mindazok részéről, akiket a média megszólaltat.

Ha a célhoz, az Istenhez való közeledés módja a mindennapi szeretet akkor végül is minnek a templom, a szentmise? Ha Isten emberré lett, akkor Istennek, Krisztusnak nem az egész világ a szentélye? Hogyan lesz érthető, és miért forrás és csúcs mégis és csakis a szentmise? Ennek oka az, hogy emberi egzisztenciánk határa nem léphető át. Meg vagyunk váltva, sőt, Krisztusban már feltámadtunk, de ugyanakkor a „még nem” hozzátartozik egzisztenciánkhoz. Bár titokban, csírájában itt van, az új ég és új föld még nem érkezett meg. A kinyilatkoztatás előtt árnyék volt, a mi életünkben már kép, a hajnali pirkadat ideje, de a nap még nem látható. Viszont ha a fény látható, akkor tudjuk: a nap is fel fog kelni. Mi a „még nem” – „már igen” között vagyunk. Ez a közbenső idő, a liturgia ideje. Önmagában azonban a liturgikus idő nem áll meg, játéknak tekinthetnénk, csak azért van értelme, mert tényleges történelmi eseményen, annak fennmaradt realitásán alapul, nem „fedezet nélküli váltó”. Ugyanis Jézus beszéde testének odaadásáról valóság, mert megtörtént. Nem maga a test az adomány, hanem az odaadás, az emberi és az isteni odaadás, amely által – az isteni dimenzió által – juthatott be a test a szeretet örökkévalóságába. E nélkül a keresztény kultusz, mely a keresztt és a feltámadás, az egyszeri és az időtlen összekapcsolódása a szentmisében, üres játék lenne. (Vö.: Joseph Ratzinger: A liturgia szelleme) De hogyan lehetséges, hogy a keresztt, az áldozat, amely egyszeri, történelmi és a múlthoz tartozik, a szentmisében mégis jelenné, egyidejűvé, valósággá válik?

Ez úgy lehetséges, hogy Jézus önmaga odaadásának belső aktusa, az emberi akarat, nemcsak lelki esemény – a Fiú Atyának mondott örök igenje –, hanem megfelel a külső aktusnak, a keresztfizikai vállalásának, és így a testet, az egész emberséget, a valóság összes dimenzióját (test, lélek, szellem), az emberré válásban rejlő szenvedést is magába foglalja, és a szeretet cselekedetébe vonja be. Ahogy a mi testi szenvedésünk a szellem pátozába képes emelkedni, úgy Jézus szenvedésének ideje befoglalást nyer abba, ami az időn túlnyúlik. A belső aktus időtlensége a külső időbeli megvalósulás nélkül nem létezhetne, de mivel megvalósult, meghaladja az időt. És mivel az egész esemény az időből származik, ezért ennek az egyszeri eseménynek az ideje az időbe behozható, Jézus egyszeri áldozatában megtörténik a maradandó, az egyidejű. Az egyszeri magában hordozza a „mindig”-et, ami az egyház ideje: *a „ma”*. A liturgiában, különös tekintettel a közelgő húsvéti liturgiára, Jézus áldozata egyidejű a cenákulummal és a Golgotával.

A liturgia létét egyszerűen nem indokolja más,

mint az, hogy nemcsak a múltból oszt, hanem az azzal való egyidejűségbe lép. Az Eucharisztia ünneplésének magja és nagysága az, hogy a múltból kilépve az egyidejűségbe, Isten „látását” teszi számunkra lehetővé. Ez persze azért lehetséges csak, mert Jézus „én”-jével belenyúlik az élő Isten misztériumába (Joseph Ratzinger szóhasználat a hüposztatikus unióra, Jézus istenembségére). Az Ő áldozata az ember képviselője, így a liturgiában egyidejűleg a képviselőket is felveszi magába, és formálja, ami a felvettek számára – számunkra – a jövőt jelenti. Isten történelmi „átvonulása” (pászka) Betlehemtől a Golgotáig és a feltámadásig antropológiai realitás, vagyis emberlétünk lényegévé vált, hiszen minden az emberért történt. A liturgia, az ünnep nem játék, hanem az emberi létezés értelmessé, logikussá (logiké latreia) tétele, mert egyébként nincs értelme. Krisztus áldozata, odaadása a miénk akar lenni, a miénk pedig az övé lehet, és ezáltal válik teljessé az egyidejűség és gyengeségeink, bűneink ellenére végbemehet az Istenhez hasonulás, a szentté válás.

BL

A Szent József év elé

2020. december 8-án, Szűz Mária szeplőtelen fogantatásának főünnepén a Szentatya nemcsak különleges Szent József-évet hirdetett, hanem egy hosszabb lélegzetű levelet is közzétett, amelyben Szent József alakját állítja példaképül a mai hívők elé, abból az alkalomból, hogy százötven éve nyilvánították Szent Józsefet az egyetemes Egyház védőszentjévé. Az alábbiakban ennek az apostoli levélnek részleteit közöljük.

Mivel százötven év telt el azóta, hogy Boldog IX. Piusz 1870. december 8-án a Katolikus Egyház védőszentjévé nyilvánította, azt szeretném, hogy megosszam

veletek néhány személyes gondolatomat erről a rendkívüli személyiségről, aki oly közel áll mindnyájunk emberi állapothoz.

E vágyam a világjárványnak ezekben a hónapjaiban érlelődött meg, amikor a minket sújtó válság közepette azt tapasztaljuk, hogy életünket olyan – legtöbbször elfeledett – hétköznapi emberek szövik egybe és tartják fenn, akik soha nem jelennek meg az újságok és magazinok címlapjain, sem a legújabb show-műsorok látványos kifutóin, ám, napjainkban mégis kétségkívül ők írják történelmünk döntő fontosságú lapjait.

Szent József emlékeztet bennünket arra, hogy mindazok, akik látszólag rejtve vagy a „második vonalban” vannak, páratlan főszereplői az üdvösség történetének. Mindegyikük megérdemli az elismerést és a hálát. Szent Józsefben mindenki megtalálhatja az észrevétlenül maradó embert, a mindennapi jelenlétében diszkrét és rejtett embert, a közbenjárót, a támogatót és a vezetőt a nehéz időkben.

Szeretett apa. Szent József nagysága abban áll, hogy Mária férje és Jézus apja volt. Mint ilyen, „az egész üdvterv szolgálatára állt”.

Gyengéd apa. Jézus Józsefben látta meg Isten gyengeségét: „Amilyen gyengéd egy apa gyermekei iránt, olyan gyengéd az Úr azokhoz, akik félik őt” (Zsolt 103,13).

Engedelmes apa. Hasonlóan ahhoz, amit Isten Máriával tett, amikor kinyilvánította neki üdvözítő tervét, ugyanígy József előtt is feltárta terveit, mégpedig álmokon keresztül, melyeket a Bibliában, mint minden ókori népnél, az egyik

olyan eszköznek tekintettek, amellyel Isten kinyilvánítja akaratát. József ki tudta mondani „fiat”-ját, mint Mária az angyali üdvözléskor és Jézus a Getszemáni-kertben.

Elfogadó apa. József elfogadja Máriát anélkül, hogy előzetesen feltételeket szabna. Bízunk az angyal szavaiban.

Teremtő bátorságú apa. Ha minden valódi belső gyógyulás első szakasza saját történetünk elfogadása, vagyis az, hogy helyet adunk magunkban annak is, amit életünk során nem mi választottunk, hozzá kell tennünk egy másik fontos jellemvonást: a teremtői bátorságot.

Az evangélium nem ad tájékoztatást arról az időszakról, amikor Mária, József és a gyermek Egyiptomban maradtak. De mindenképpen enniük kellett, otthont, munkát kellett találniuk. Nem kell nagy képzelőerő ahhoz, hogy pótoljuk az evangélium hallgatását. A Szent Családnak szembe kellett néznie konkrét problémákkal, mint minden más családnak.

Dolgozó apa. A Szent Józsefet jellemző egyik vonás, mely az első szociális enciklika – XIII. Leó Rerum Novarum – óta nagy hangsúlyt kapott, az József munkához való kapcsolata. Ács volt, aki becsületesen dolgozott, hogy családjá megélhetését biztosítsa. Jézus tőle tanulta meg annak értékét, méltóságát és örömét, hogy az ember a saját munkájával megkeresett kenyeret eszi.

Árnyékként kísérő apa. Apává nem születik, apává válik az ember. És nemcsak azért válik azzá, mert gyermeke születik, hanem azért, mert felelősséggel törődik vele. Valahányszor valaki felelősséget vállal valaki másnak az életéért, bizonyos értelemben apaságot gyakorol irányában.

József boldogsága nem az önfeláldozás logikájában, hanem az önjándékozás logikájában rejlik. Sosem látunk ebben a férfiban frusztrációt, hanem csak bizalmat. Huzamos hallgatása nem panaszokat, hanem állandó, konkrét bizalmi gesztusokat feltételez. A világnak apákra van szüksége. A világ elutasítja az uralkodókat, vagyis elutasítja azokat, akik mások birtoklásával akarják saját ürességüket betölteni; elutasítja azokat, akik összekeverik a vezető szerepet a parancsolgatással, a szolgálatot a szolgalelkűséggel, a vitát az elnyomással, a szeretetet a segélyezéssel, az erőt a pusztítással. Minden igazi hivatás önmagunk odaajándékozásából születik, ami az egyszerű áldozatvállalás érett formája. A papi hivatásban és a megszentelt életben is ilyen érettségre van szükség. Ahol egy hivatás – legyen az házasság, cölebsz vagy szűzi hivatás – nem éri el az önjándékozás érettségét, hanem megáll a pusztán áldozati logikánál, akkor ahelyett, hogy a szeretet szépségének és örömeinek a jele lenne, félő, hogy a boldogtalanság, a szomorúság és a csalódottság kifejezésévé válik.

Ennek az apostoli levélnek az a célja, hogy növelje a szeretetet e nagy szent iránt, hogy indítást adjon arra, hogy kérjük közbenjárását s utánozzuk erényeit és odaadását.

Gondolatok járvány idején ***„Evezz a mélyre”***

Sajnos, lassan közhely a megállapítás: beteg a világunk. Nemcsak a koronavírus következtében kitört világjárványra, hanem civilizációnk általános állapotára is lehet ezt vonatkoztatni. A koronavírus globális jelensége egyértelműen rámutat erre. Bibliái kifejezéssel élve: az idők egyik jelével állunk szemben.

Az első, tavalyi, rendhagyó nagybőjt elején sokan úgy gondolták, hogy a járvány átmenetileg ugyan felfüggeszti a dolgokat, megzavarja a bevett társadalmi folyamatok zajlását, de valahogyan majd túl leszünk az egészen, s hamarosan minden visszatérhet a régi kerékvágásba. Ezt halljuk ma is napról napra, főleg politikusok, azon belül – elsősorban – nyugati liberális politikusok szájából. De nem így lesz – hallatszanak józan és realista hangok, akár – ugyancsak – politikusok, de józan és realista politikusok szájából. És hiba is lenne, ha erre törekednénk – mondják. Kérdés, hogy ezen valójában

mit értenek, de minden jel szerint főleg azt, hogy fel kell gyorsítani, különböző, főleg gazdasági és társadalmi folyamatokat, valamint új médiaüzeneteket kell előtérbe helyezni a tömegkommunikációban. Mindenesetre, tény, hogy a globalizáció „csúcsra járatott” folyamatában megmutatkozott a globalizált világ sebezhetősége.

Katasztrófa idején – persze, helyesen – legelőször az életben maradáshoz szükséges anyagi dolgokkal kell foglalkozni. Ez elsősorban a politika asztala, ám ennyi nem elég: „nemcsak kenyérrel él az ember”. Nekünk a szellemi-vallási állapotokkal is foglalkoznunk kell, mert a társadalom élete szellemi alapon nyugszik vagy éppen fordul fel. Ugyanakkor, azért tisztázzuk csak, hogy a hívő számára, a hit, a vallás és az egyház elsősorban nem a jólét – mint cél – elérésének eszköze, hanem az üdvösségéé, sőt, ilyen értelemben a hit maga a cél.

Valójában a mi biztonságunkat a hit adja meg, ezért – bár az anyagvilágtól való függőségünk egyértelmű – érdemes megvizsgálnunk (ami alatt helyes önvizsgálatot érteni) –, hogy ha korábbi biztonságunk megrendült, akkor mik annak mélyebb összefüggései? De nyilvánvaló, hogy az egyház általános helyzete is befolyásolja az egyes hívő lelkiállapotát.

Milyen kihívások elé állítja a mostani helyzet a kereszténységet, az egyházat – és a teológiát? Erről érdemes és kell is elmélkedni, és sokan meg is teszik.

Ferenc pápa – erre különösen érzékeny lelakiságától, karizmájától is ösztönözve – az egyházat most „tábori kórház”-nak szeretné látni. A tábori kórház képével a pápa azt akarja mondani, hogy az egyház nem különülhet el többé előkelően és kényelmesen a világtól, hanem, át kell lépnie határait, és segítségére kell sietnie azoknak, akik testi, pszichés, szociális és lelki sebeket szenvedtek. Egészségügyi, szociális és karitatív szolgáltatásokat kell nyújtania, ahogyan történetének kezdetétől fogva nyújtott is. Jó kórház módjára azonban további feladatokat is el kell látnia: diagnózist kell felállítania (fel kell ismernie az „idők jeleit”), megelőzésre kell törekednie (védekezésre kell felkészítenie azokat a társadalmakat, amelyeket megfertőzött a félelem), s hozzá kell járulnia a felépüléshez (a megbocsátás révén fel kell oldania a múltban szerzett traumákat).

Egyes teológusok szerint az üres templomok: felkiáltójelek. Tavaly húsvét előtt lángba borult a párizsi Notre Dame székesegyház. A nagyböjtben számos földrészen százezerszám maradtak üresek a templomok (zsínagógákkal és mecsetekkel együtt), nem folyt bennük liturgia. Úgy vélik, az üres templomokkal jelet ad nekünk Isten, s felszólítást is intéz hozzánk.

Ahhoz, hogy megértsük, mit mond Isten világunk eseményein keresztül, a szellemek megkülönböztetésének művészetére van szükségünk, ehhez pedig az kell, hogy kontemplatív távolságot tudjunk venni felfokozott érzelmeinktől és előítéleteinktől, mindattól, ami félelmeinkből és

vágyainkból fakad. Katasztrófák idején felébrednek „a rosszindulatú, bosszúsomjas Isten (inkább isten) alvó ügynökei”, félelmet keltenek az emberekben, s azon vannak, hogy vallási (de milyen vallási?) tőkét kovácsoljanak a kialakult helyzetből. Szemléletmódjuk évszázadok óta hajtja a vizet az ateizmus malmára. De mi az, amire egyenként, lelkenként kell reflektálni? Mert azért az egész a részekből, a társadalom az egyénekből áll össze.

Katasztrófák esetén, de, máskor sem szabad olyan Istent keresni, aki dühös rendező gyanánt húzódik meg világunk színpada mögött. Ellenkezőleg, Isten olyan erőforrás, aki azokban fejti ki hatását, akik a nehéz helyzetben szolidáris és önfeláldozó szeretetről, másokat lelki erővel eltölteni képes magatartással tesznek tanúbizonyságot. Isten, ugyanis tapintatos szeretet.

Nem helyes, ha csak, vagy túlságosan nagymértékben foglalkoztat minket az, hogy meg kell térnie a „világnak”, miközben a saját megtérésünknek már nem szentelünk kellő figyelmet – mert nemcsak az a fontos, hogy „jobbak” legyünk, hanem az is, hogy rutin-, esetleg öröklött kereszténységünket hátrahagyva, egyre inkább valódi keresztények próbáljunk lenni.

Az egyházi élet mostani „böjti” időszakában talán pozitív értelmet is találhatunk: felfedezhetjük, hogy alkalom kínálkozik az elcsendesedésre, arra, hogy alaposan elgondolkodjunk Istenről, és vele együtt gondoljuk át dolgainkat. Nem szabad visszatérnünk egy olyan világba, amely már nem létezik, de a struktúrák pusztán külsődleges megreformálásába sem szabad helyeznünk bizalmunkat. Természetesen, az egyház lényegénél fogva missziós, de Szent II. János Pál pápa attól sem félt, hogy lehet egy ideig olyan világ, melyben csak 12 apostol marad. Hogy ne így legyen, ahhoz szintén a szent pápa adott iránymutatást: az evangélium belső középpontja felé kell fordulnunk, a mélyre kell eveznünk.

Ahogy a Szent József év meghirdetése alkalmából Ferenc pápa írja Patris corde kezdetű apostoli levelének összefoglalásaként: „Nincs más hátra, mint hogy kérjük Szent Józseftől a kegyelmek kegyelmét: megtérésünket:”

*Üdvöz légy, Megváltó őrzője,
Szűz Mária férje!
Isten rád bízta Fiát;
Mária beléd vetette bizalmát;
Krisztus veled lett emberré.*

*Ó, boldog József, mutakozz apának felénk is,
és vezess bennünket az élet útján!
Nyerj nekünk kegyelmet, irgalmat és bátorságot,
és védj meg minden bajtól! Amen.*

A Nagyhét liturgiája

28. VIRÁGVASÁRNAP

10.00 szentmise

18.00 angol nyelvű szentmise

Március 31. NAGYSZERDA

9.00 szentmise

17.00 szentmise

utána lamentáció

Április 1. NAGYCSÜTÖRTÖK

10.00 olajszentelési mise a Bazilikában

18.00 szertartás, utána lamentáció

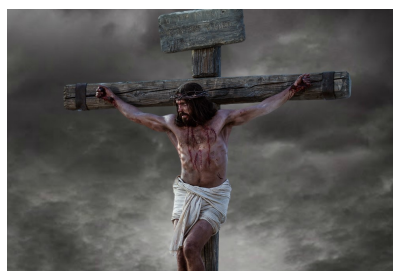

Április 2. NAGYPÉNTEK

15.00 keresztút

18.00 szertartás,

utána lamentáció

Április 3. NAGYSZOMBAT

20.00 szertartás

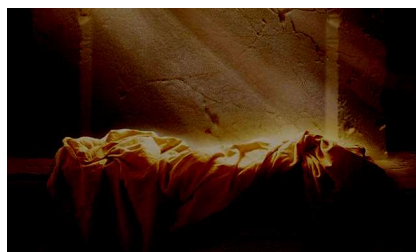

Április 4. HÚSVÉTVASÁRNAP

8.30 szentmise

10.00 ünnepi szentmise

18.00 angol nyelvű szentmise

Április 5. HÚSVÉTHÉTFŐ

10.00 szentmise

GYÓNTATÁS:

A szent háromnap esti szertartásainak kezdési időpontja függ az állami járványügyi rendelkezésektől. Kijárási tilalom esetén a kezdési időpontok 17 órára módosulnak.

Nagycsütörtökön: 14-17 óráig

Nagypénteken: 9-12 óráig és 14-17 óráig

Nagyszombaton: 9-12 és 14-18 óráig

Plébániánk hírei

Templomunk miserendje:

Hétfő::	17.00
Kedd:	9.00; 17.00
Szerda	9.00; 17.00
Csütörtök:	17.00
Péntek	9.00; 17.00
Szombat:	9.00; 17.00
Vasárnap:	8.30; 10 ó; 18.00 angol nyelvű szentmise

Folyamatos szentségimádást tartunk a templomban
10-és 17 óra között

PLÉBÁNIÁNK RENDSZERES PROGRAMJAI

Hétfő 18.00	Felnőtt katekézis
Kedd 18.00	Elváltak és Egyedül Maradtak szentmiséje (havonta első kedden a Szent Mihály templomban) és találkozója a Szent Kinga teremben
Szerda 14.00	Garantált házvezetés a templomban és a tornyokban
Péntek 15.00 18.30	Engesztelő imaóra a hazáért Jegyesoktatás
Gyóntatás:	Vasárnap a 10 órai szentmise alatt, illetve személyes megbeszélés szerint
Lelkigondozás:	Telefonon történő egyeztetés szerint

PESTI FŐTEMLOM

Spirituális közösségi lap
VII. évf. 45. szám

A Belvárosi
Nagyboldogasszony
Főplébánia lapja

Kiadja:
a
Belvárosi Főplébánia

Felelős kiadó:
Dr. Osztie Zoltán

Szerkesztő:
Bitter Lajos

Munkatársak:

Csorba Gábor
dr. Kerényi Lajos

Lektorálta:
Faga-Nagy Mária

Szerkesztőség:
Budapest 1056 Március 15.
tér 2.
belvarosiplebania@gmail.com

Megjelenik:
12 oldalon

Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia

1056 Budapest Március 15. tér 2. Tel/fax: 318 3108 E-mail: belvarosiplebania@gmail.com
Irodaszolgálat: hétfő - szerda - péntek 9 -12; 15.30 - 17.30
Irodavezető: Rochlitz Kinga